

78.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Klædevarer.

Paa Grundlag af modtagne Henvendelser fra Aktieselskabet J. C. Modeveg & Søn, Aktieselskabet Hørsholm Klædefabrik, Aktieselskabet Kjærs Møllers Fabrikker, Klem & Krügers Klædefabrik, Gustav Krüger & Co. samt Aktieselskabet J. P. Johnsen, Skodsborg Klædefabrik, skal Udvalget — idet det i det hele henviser til og supplerende slutter sig til den fra „Klædeindustriens Toldudvalg“ udsendte særlige Fremstilling — tillade sig at fremføre nedenstaaende Bemærkninger.

Klædefabrikationen er ikke nogen for vort Land unaturlig Industri; den har været hjemmehørende her som Husflid og Husindustri (Vadmel) fra den fjerneste Oldtid og drives endnu saaledes i Bondestuer. Men den egentlige haandværksmæssige, senere fabriksmæssige, Tilvirkning af Klæde hører til de Erhvervsvirksomheder, som fra Middelalderen af berøvedes vort Land af Udlandet — de den Gang overmægtige Hansestæder. Som bekendt søgte Enevoldskongerne at generobre denne Industri for Landet paa en Tid, da Folket manglede alle Betingelser (baade Intelligens og Kapital) derfor; men under de sidste Slægtleds nationale Opsving, og særlig siden 1864, ere Betingelserne komne til Stede, og den private Foretagelsesaaand har taget sig for — ogsaa paa dette Omraade — at genvinde, hvad Fortiden tabte. At disse Bestræbelser have haft Held med sig, fremgaar af, at der ifølge „Vejviseren“ findes 57 Klædefabrikker i Landet; derom bære ogsaa selve Anmærkningerne til Regeringens Toldlovforslag Vidne, thi de sige (Side 104), at Uldmanufakturindustrien er bleven „et af Landets største industrielle Erhverv“, og de føje til, at den skete Udvikling ikke har fundet Sted paa de smaa Forbrugeres Bekostning: „De nugældende Toldsatser betyde meget langt fra en tilsvarende Forøgelse af Varenes Pris; de udnyttes nemlig som Regel ikke tilnærmelsesvis for de fortrinsvis af den mindre Befolkning anvendte grove og groveste Klæde- og Hvergarnsstoffers Vedkommende“ —, et Omdømme saa hæderligt, som nogen Industri kan forlange.

Under disse Omstændigheder kunde det med al Rimelighed være ventet, at Regeringen — i Erkendelse af den fortræffelige Maade, hvorpaa den danske Klædeindustri har anvendt sin Toldbeskyttelse — i det mindste havde ladet denne urørt, saa meget mere som den selv (paa det nylig anførte Sted, Side 105) udtrykkelig erkender, at endog en betydelig Nedsættelse af Tolden for disse Varer kun i forholdsvis ringe Grad vil komme det mere almindelige Forbrug til gode. Det kommer derfor som en Overraskelse, at Tolden paa „alle andre“ Varer af Uld, som efter den nugældende Toldlov udgør 1 Kr. 33 Øre pr. Kilogram, foreslaas nedsat til 1 Kr. 20 Øre og 1 Kr. (efter 4 Aars Forløb til 1 Kr. 10 Øre og 96 Øre) — idet Positionen foreslaas delt i to; halvuldne og heluldne Varer —, uden at der gives nogen fyldestgørende Motivering derfor; thi de af Regeringen foreslaaede Toldlettelser paa Kul, Farvevarer etc. kunne absolut ikke indeholde en saadan Motivering, eftersom de tilsammen (jfr. Klædeindustriens Toldudvalgs Opgørelser) ikke kunne opveje blot 1 Øre Pundet i Toldnedsættelsen paa de færdige Uldmanufakturvarer.

Da det ogsaa i Henhold til Regeringens egne, nylig anførte Udtalelser maa anses for givet, at disse foreslaaede Nedsættelser ikke ville kunne komme Landets ubemidlede Forbrugere til gode, maa det vel antages, at Regeringen har anset den danske Klædeindustri Konkurrencekamp overfor Udlandet for at være saa legende